

ПІДВИЩЕННЯ ВАРТОСТІ ЯК КРИТЕРІЙ ІНТЕГРАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ

Михайлова Л.А., асп.

Науковий керівник – канд. екон. наук, проф. **Круглова О.А.**
Харківський державний університет харчування та торгівлі

Існування господарюючого суб'єкта визначається характеристиками функціонування та розвитку. Функціонування пов'язано з короткостроковим періодом та вирішенням завдань поточного характеру, розвиток – з довгостроковим періодом та завданнями стратегічного характеру, зокрема структурними змінами ресурсного потенціалу, системи управління на підприємстві, організаційно-правової форми існування господарюючого суб'єкта.

Одним з напрямків стратегічного розвитку підприємства є функціонування його у складі інтегрованої бізнес-структури. Інтеграція забезпечує розширення діяльності господарюючого суб'єкта, дозволяє з меншим ризиком отримати доступ до ринків збуту, ресурсів, технологій та капіталу. Інтеграція господарюючих суб'єктів може бути здійснена у різний спосіб, зокрема за результатами горизонтального, вертикального або конгломератного злиття. За характером виділяють дружнє злиття й приєднання а також вороже поглинання. Відзначимо активність процесів інтеграції в Україні. Упродовж 2012 р. загальний обсяг угод на ринку M&A становила 5,0 млрд. дол., а кількість операцій порівняно з 2011 р. збільшилось у 5 разів.

В основі інтеграції підприємств різні мотиви, а саме отриманні економічних переваг порівняно з конкурентами (економія на масштабі, мінімізація, трансакційних витрат), диверсифікація діяльності, отримання податкових пільг, захисні мотиви, спекулятивні інтереси.

Мотив процесу інтеграції знаходить вираження через цільові критерії ефективності інтеграції, зокрема показники частки ринку, покращення фінансових результатів діяльності, фінансового стану господарюючого суб'єкта, тощо. Вважаємо, що загальним критерієм інтеграції підприємств є вартість інтегрованої бізнес-структури. Даний показник відображає інтереси власника за будь-яких умов об'єднання. Критерій прийняття рішення – більш висока вартість інтегрованої структури порівняно з підприємствами, що існують як окремі суб'єкти. Як особливість визначення вартості підприємств за їх інтеграції є урахування реакції інвесторів, особливо за існування господарюючого суб'єкта у формі акціонерного товариства.